

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
DAXİLİ İŞLƏR NAZİRLİYİ**

POLİS AKADEMİYASI

"DİO-da idarəetmənin təşkili" kafedrası

**MÜASİR İNFORMASIYA
TEXNOLOGİYALARI
fənni üzrə**

FƏNN PROQRAMI

(əyani fakültənin kursantları üçün)

Bakı 2018

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
DAXİLİ İŞLƏR NAZİRLİYİ

POLİS AKADEMİYASI

İxtisasın şifri və adı: 050512 - Hüquqşünaslıq

MÜASİR İNFORMASIYA TEXNOLOGİYALARI

fənni üzrə

FƏNN PROQRAMI

(əyani təhsil üzrə)

Tədris proqramı "DİO-da idarəetmənin təşkili" kafedrasının 30.11.2017-ci il tarixli iclasının 4 nömrəli və Polis Akademiyası Elmi Şurasının 20.12.2017-ci il tarixli iclasının 2 nömrəli protokolu ilə təsdiq edilmişdir.

Bakı 2018

Tərtib edənlər:

"DİO-da idarəetmənin təşkili" kafedrasının rəisi, fizika-riyaziyyat elmləri üzrə fəlsəfə doktoru, dosent, polis polkovniki, əməkdar müəllim

Səməd Həmid oğlu Hümbətov

"DİO-da idarəetmənin təşkili" kafedrasının baş müəllimi, polis polkovnik-leytenantı

Heydər Musa oğlu Heydərrov

"DİO-da idarəetmənin təşkili" kafedrasının müəllimi, polis polkovnik-leytenantı

İlham Eyyub oğlu İbrahimov

"DİO-da idarəetmənin təşkili" kafedrasının müəllimi, polis leytenantı

Tural Alı oğlu Sofuyev

Redaktor:

Polis Akademiyasının rəisi, hüquq üzrə fəlsəfə doktoru, dosent, polis general-mayoru

Nazim Tələt oğlu Əliyev

Rəy verənlər:

Azərbaycan Texniki Universiteti "İnformasiya texnologiyaları və proqramlaşdırma" kafedrasının müdiri, texnika elmləri namizədi, dosent

Zəfər Əli oğlu Cəfərov

Azərbaycan Texniki Universiteti "Avtomatika və idarəetmə" kafedrasının müdiri, texnika elmləri namizədi, dosent

Vahid Qara oğlu Fərhadov

GİRİŞ

İnsan fəaliyyətinin hər bir sahəsi müasir dövrdə informasiya xidmətlərinə, böyük həcmli informasiyaların emal edilməsinə daha çox ehtiyac duyur. İstənilən informasiyanın emal edilməsinin universal vasitəsi kimi, kompyuter, insanın və cəmiyyətin intellektual imkanlarının gücləndiricisi, kommunikasiya vasitələri isə əlaqənin yaradılması və informasiyanın ötürülməsi rolunda çıxış edir. Kompyuterlərin yaranması və inkişafı – cəmiyyətin informasiyalaşdırılmasının ayrılmaz tərkib hissəsinə çevrilmişdir.

Cəmiyyətin informasiya resurslarının istifadə olunması prosesinin vacib tərkib hissəsini təşkil edən informasiya texnologiyaları hal-hazırkı dövrə qədər bir neçə təkamül proseslərini keçmişdir. Onların yeniləşməsi əsasən elmi-texniki tərəqqinin inkişafı, informasiyanın emal edilməsi üzrə müasir texniki vasitələrin yaranması ilə müəyyən olunmuşdur. Müasir cəmiyyətdə fərdi kompyuter informasiyanın emal edilməsinin əsas texniki vasitəsi kimi istifadə olunur. Fərdi kompyuterin informasiya mühitinə tətbiqi və telekommunikasiya rabitə vasitələrinin istifadə olunması informasiya texnologiyalarının yeni inkişaf mərhələsini müəyyən etmişdir.

Müasir informasiya texnologiyaları ictimai həyatın müxtəlif sahələrdə informasiya resurslarının istifadə olunması mümkünlüyünü əhəmiyyətli dərəcədə artırır.

Hal-hazırda informasiya texnologiyaları dövlət idarəçiliyinin bütün sahələrində layiqli yerlərini tuturlar. Daxili İşlər Nazirliyi digər dövlət qurumları kimi öz xidməti fəaliyyətlərində elmi-texniki tərəqqinin son nailiyyətlərini istifadə edərək, öz üzərinə düşən vəzifələri həyata keçirir.

Daxili İşlər Nazirliyi sistemində müasir informasiya texnologiyalarının tətbiq edilməsinin əsas məqsədi Daxili İşlər Nazirliyi sistemində informasiya təminatının effektivliyinin artırılması, informasiyanın toplanması, emalı, mübadiləsi, istifadəsi və idarəetmə sahələrinin avtomatlaşdırılmasıdır.

Bu baxımdan Daxili İşlər Nazirliyinin Polis Akademiyasında tədris olunan "Müasir informasiya texnologiyaları" fənninin əsas məqsədi kursantlara müasir informasiya texnologiyalarının, kompyuter şəbəkələri resurslarının istifadə edilməsi və informasiyanın mühafizəsi üzrə nəzəri bilik, praktiki bacarıq və vərdislər aşılamaqdan və xidməti vəzifələrin icrası zamanı onları tətbiq etməkdən ibarətdir.

"Müasir informasiya texnologiyaları" fənni üzrə

MÖVZU-TƏQVİM PLANI

<i>Nö</i>	<i>Mövzuların adları</i>	<i>Saatların ümumi miqdarı</i>	<i>Mühazirə</i>	<i>Seminar</i>	<i>Təcrübə</i>	<i>Kollokvium</i>
1	DİO fəaliyyətində müasir informasiya texnologiyaları.	4	2	2	-	
2	DİO fəaliyyətində əlaqəli tətbiqi proqramlar	14	2	2	10	
3	Müasir kommunikasiya texnologiyaları	5	2	2	1	
	Kollokvium 1					2
4	Elektron kargüzarlıq sistemi	4	2	2		
5	İnformasiya axtarış texnologiyaları	4	2	2		
	Kollokvium 2					2
6	DİO fəaliyyətində avtomatlaşdırılmış informasiya sistemləri	4	2	2		
7	İnformasiya texnologiyalarının təhlükəsizliyi	4	2	2		
	Kollokvium 3					2
<i>Saatların ümumi sayı</i>		45	14	14	11	6

Mövzu № 1. DİO fəaliyyətində müasir informasiya texnologiyaları.

Fənnin məqsədi və vəzifələri. Müasir informasiya texnologiyalarının anlayışı və mahiyyəti. İnformasiya texnologiyalarının yaranması və inkişafının əsas mərhələləri.

İnformasiya texnologiyalarının problemləri və istifadə perspektivləri. İnformasiya texnologiyasının istifadə olunması metodologiyası. İnformasiya texnologiyalarının vasitələri və növləri.

İnformasiya texnologiyalarının müasir cəmiyyətdə yeri və rolu. İnformasiya texnologiyaları müstəqil sahə və digər sahələrin tərkib hissəsi kimi. İnformasiya texnologiyalarının sahələri. Müasir informasiya texnologiyalarının cinayətlərin açılmasındakı rolu.

Azərbaycan Respublikasında informasiyalaşdırmanın və elmi-texniki informasiya sisteminin inkişafı. İnformasiyalaşdırma sahəsində dövlət siyasəti. "Azərbaycan Respublikasında rabitə və informasiya texnologiyalarının inkişafı üzrə 2005-2008-ci illər üçün "Elektron Azərbaycan" Dövlət Proqramının icrası və onun əsas müddələri.

İnformasiya texnologiyalarının inkişafında və tətbiqində dövlət siyasəti. Azərbaycan Respublikasının İnkişafı Naminə İnformasiya və Kommunikasiya Texnologiyaları Üzrə Milli Strategiya (2003 - 2012-ci illər).

DİO fəaliyyətində informasiya texnologiyaları. Cinayətlərin açılmasında müasir informasiya texnologiyalarının rolu.

[1,3,4,8,9,12,18,19,26,41,45,59,69,74,75]

Mövzu № 2. DİO fəaliyyətində əlaqəli tətbiqi proqramlar.

Əlaqəli tətbiqi paket proqramlar anlayışı, təyinatı və tərkibi. Obyektlərin birgə istifadə olunması. Verilənlərin ötürülməsinin açıq interfeysinə köməyi ilə informasiya mübadiləsinin təşkili.

MS Office paketinin təyinatı və tərkibi. MS Office paketinin interfeysi.

MS Word mətn redaktorunda yeni sənədin yaradılması. İnformasiyanın saxlanması üsulları. Mövcud faylın açılması və mətnin daxil edilməsi qaydaları. MS Word proqramında mübadilə buferinin istifadə edilməsi. Mətnin fraqmentlərinin seçilməsi. Normativ tələblərə uyğun olaraq mətni sənəd şablonlarının yaradılması. Abzasların düzlənməsi və formatlaşdırılması. Sənəddə informasiyanın axtarılması. Sənədin açılmasının və verilənləri daxil edilməsinin mühafizəsi. Orfoqrafik və qrammatik səhvlərin düzəldilməsi. Avtomətnlərin yaradılması. Sənədin çap edilməsi xüsusiyyətləri.

MS Excel cədvəl prosessorunda işçi kitabı və işçi vərəqləri. Fraqmentlərin seçilməsi. Sətir və sütunların ölçülərinin dəyişdirilməsi. Verilənlərin daxil edilməsi və formatlaşdırılması. Seçilmiş xanaların formatlaşdırılması. Elektron cədvəllərdə hesablama əməliyyatları. Cədvəllərə düsturların və funksiyaların daxil edilməsi. Diaqramların qurulması. Siyahının analizi üçün filtrlərin istifadə edilməsi.

Elektron cədvəllərdə sənədə baxış rejimi, səhifənin parametrləri və çapı.

MS PowerPoint - təqdimatların hazırlanmasının universal sistem kimi. Proqramın təyinatı, imkanları və interfeysi. MS Power Point proqramında slaydın maketinin və ümumi görünüşünün seçilməsi. Təqdimatlarla işin əsas üsulları. Avtoməzmun ustasının köməyi ilə slaydın ümumi görünüşünün seçilməsi. Təqdimat slaydlarına baxış rejimi. Slaydlarla iş üsulları. MS Power Point proqramında slaydlara müxtəlif tip obyektlərin (rəsm, şəkil, klip) daxil edilməsi. Tərtibat şablonlarının və nümunələrin köməyi ilə slaydların xarici görünüşlərinin idarə olunması. Tərtibat şablonlarının və rəngli sxemlərin köməyi ilə slaydların redaktə olunması. Slaydların fonunun dəyişdirilməsi. MS Power Point proqramında slaydın elementlərinə müxtəlif hərəkətlərin (animasiyaların) əlavə edilməsi.

[3,6,7,8,11,14,18,19,26,41,45,59,69,74,79]

Mövzu № 3. Müasir kommunikasiya texnologiyaları.

Kompyuterin daxili quruluşunun ümumi prinsipləri. Kompyuter şəbəkələrinin əsas anlayışları. Kompyuter şəbəkələrinin quruluşu və fəaliyyətinin əsas prinsipləri. Şəbəkə kompyuter texnologiyalarının anlayışı, təyinatı və üstünlükləri. Kompyuter şəbəkələrinin növləri: lokal, regional və qlobal informasiya şəbəkələri, onların təyinatı və imkanları. Kompyuterlərin bir-birinə qoşulma üsulları. Kompyuter şəbəkəsinin təşkili üçün zəruri avadanlıqlar.

Kompyuter şəbəkəsinin resursları anlayışı və onların bölüşdürülməsi.

Lokal kompyuter şəbəkəsi anlayışı və onun komponentləri. Lokal kompyuter şəbəkələri topologiyalarının

anlayışı və təsnifatı. Kompüter şəbəkələri topologiyalarının xarakteristikaları.

Kompüter şəbəkələrinin proqram təminatı. Şəbəkə protokolları haqqında anlayış. Şəbəkə əməliyyat sistemləri. Qarışıq şəbəkələrin işinin təşkilinin xüsusiyyətləri.

İnternet qlobal kompüter şəbəkəsinin yaranma tarixi və əsasları. Onun inkişafının əsas mərhələləri.

TCP/IP protokolunun əsasları. Domen adlar sistemi.

İnternet şəbəkəsinin xidmətləri. Elektron poçt. Elektron poçtda ünvanlaşdırma. İnternetdə multimedialı müasir ünsiyyət vasitələri. Ötürmə və qəbuletmə protokolları.

İnternetdə ünvanlanma: rəqəmli ünvan (İP- ünvan) və domen ünvanı.

[1,2,4,5,9,12,23,35,41,45,59,61,63,69,74,80]

Mövzu № 4. Elektron kargüzarlıq sistemi.

Azərbaycan Respublikasının dövlət hakimiyyəti orqanlarında, idarə, təşkilat və müəssisələrində kargüzarlığın aparılması. Kargüzarlığın aparılmasını nizamlayan normativ aktlar. Kargüzarlıq anlayışı, onun vəzifələri və növləri. Kargüzarlığın strukturu.

Sənədlərin hazırlanması üçün əsas tələblər. Sənədlərin rəsmiləşdirilməsi üçün ümumi tələblər. Kompüter üsulu ilə hazırlanan sənədlərə olan tələblər. Sənədlərə əlavələrin (qoşmaların) edilməsi qaydaları.

Sənədlərin dövriyyəsinin təşkili. Sənədlərin qeydə alınması və məlumat aparatının quruluşu. Sənədlərin icrasına nəzarətin təşkili.

İşlərin nomenklaturasının tərtib edilməsi, işlərin sənədləşdirilməsi, işlərin arxivə təhvil verilməyə hazırlanması

və cari arxivdən istifadə qaydaları. Arxiv sənədlərinin təsnifatı və uçotu.

Sənəd dövriyyəsi xidməti. Sənəd dövriyyəsinin mərhələləri (daxil olan sənədlərin qəbulu, qeydiyyatı və icrasının təşkili, çıxış sənədlərinin qeydiyyatı və göndərilməsi, daxili sənədlərin qeydiyyatı və dövriyyəsi). İşlərin formalaşması və tərtibatı. İşlərin siyahıya alınması. Sənədlərin saxlanması.

Sənədin strukturu (başlıq, əsas və tərtibçi hissələr). Sənədin rekvizitləri.

Sənədin tərtibatı. Sənədin blankları. Blank üzərində və blanksız sənədlərin tərtibatına dair tələblər. Sənədin başlıq, əsas hissəsi və tərtibçi hissəsi üçün bəzi rekvizitlərin tərtibat xüsusiyyətləri.

Sənəd dövriyyəsinin avtomatlaşdırılması. Azərbaycan Respublikasının elektron sənəd dövriyyəsi və normativ sənədləri, onların nizamlanması.

Sənəd dövriyyəsində kompyuter texnologiyalarının tətbiqinin üstünlükləri. İşgüzar sənədlərin yaradılması, tərtibatı və saxlanılmasını təmin edən müasir ofis proqramları.

Sənədlərin tərtibatı üzrə normativ tələblərə uyğun olaraq kompyuter texnologiyalarını istifadə etməklə sənədlərin şablonlarının yaradılması.

Elektron cədvəllər, sənədləşdirilmə və sənəd dövriyyəsinin təşkilində onların tətbiqinin xüsusiyyətləri və imkanları.

“Elektron Sənəd Dövriyyəsi (ESD) sisteminin arxitekturası. Elektron Sənəd Dövriyyəsi sisteminin istifadəçisi, onların sənədlərlə işləmə məhdudiyətləri.

İstifadəçilərin xüsusi təhlükəsizlik mexanizmləri. Elektron Sənəd Dövriyyəsinin identifikasiya pəncərəsi.

Elektron Sənəd Dövriyyəsi sisteminin xüsusiyyətləri. Elektron Sənəd Dövriyyəsi proqramının əsas pəncərəsi. Proqramın menyu sətri və onun elementləri. Menyunun elementlərini özündə birləşdirən Elektron Sənəd Dövriyyəsinin qrafik interfeysini təşkil edən əməliyyat paneli. Naviqasiya paneli – ESD mühitində istiqamətlənməyə imkan verən sənəd massivlərinin məcmusu kimi. Naviqasiya panelinin tərkibi. Elektron Sənəd Dövriyyəsinin status paneli.

Elektron Sənəd Dövriyyəsi sisteminin əsas əməliyyatları. Sistemin axtarış paneli. Sistemin struktur xəritəsi. Elektron Sənəd Dövriyyəsinə axtarışın təşkili.

ESD- də sənəd qovluğu üzərində əməliyyatlar. Elektron sənədin hazırlanması. Sənədin optik oxuyucu qurğudan keçirməklə sistemə daxil edilməsi. Sənədin göndərilməsi və sənədə əlavələrin daxil edilməsi.

“ESD-nin əsas əməliyyatları. Sənədin mətn və cədvəl prosessorlarına göndərilməsi. Fayldan yükləməklə sənədin sistemə daxil edilməsi. Elektron sənədin quruluşu, təqdimat formaları, ümumi və xüsusi hissələri.

ESD-də qeydiyyat pəncərəsinin elementləri. Sənəd qeydiyyatı əsasında sənədə müraciət məlumatlarının daxil edilməsi. Sənədin göndərilməsi, çıxarılması və çapı.

ESD-də sənədin qeydiyyatı. Göndərilən sənədin qeydiyyatı üzrə məlumatların daxil edilməsi. Əmrin qeydiyyat pəncərəsi. Qeydiyyata alınmış sənədlərin atributlarının redaktə olunması.

ESD-də sənəd əməliyyatları. Sənədin baxılmağa verilməsi. Sənədin qovluğa əlavə olunması. Sənədə dərkənarın qoyulması.

“ESD-də sənəd və sənəd qovluğu üzərində əməliyyatları. ESD-də hesabatlar. İcra və nəzarət üzrə hesabat. Qeydiyyat üzrə hesabat.

[1,2,4,5,9,12,23,25,35,41,45,59,61,63,69,74,80]

Mövzu № 5. İnformasiya axtarış texnologiyaları.

İnformasiyanın axtarışı nəzəriyyəsinin əsasları. İnformasiya axtarışının növləri. İnformasiya axtarışının əsas mərhələləri. DİO fəaliyyətində informasiya axtarışının verilənlər bazası və intellektual sistemləri.

İnternet - informasiya axtarış məkanı kimi. İnternet şəbəkəsində informasiya axtarışının təşkili. İnternetdə axtarış üsulları. İnformasiya resurslarının xarakteri və növünə görə bölünməsi. İnformasiya axtarış sisteminin xüsusiyyətləri.

İnformasiya texnologiyalarında sorğu anlayışı. Sorğuların təşkili zamanı yaranan problemlər. İnformasiya-axtarış dili. Sorğu dillərinin strukturu. İnformasiya-axtarış dilinə qoyulan tələblər. İnformasiya-axtarış dilinin tipləri. Sorğuların yaradılması üsulları. İnternetin müxtəlif resurslarının axtarışı.

[2,4,5,6,8,12, 14,18,19,22,24,26,36,38,41,45,59,69,74,75]

Mövzu № 6. DİO fəaliyyətində avtomatlaşdırılmış informasiya sistemləri.

Avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərinin (AİS) anlayışı və ümumi strukturu. Avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərinin təşkili zamanı müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının istifadə edilməsi üstünlüyü.

Müxtəlif növ avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərinin istifadə olunmasının təyinatı və xüsusiyyətləri. Avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərinin funksional təyinatına, istifadə olunan informasiyanın texniki, hesablama, analitik və məntiqi emal edilməsinin mürəkkəblik dərəcəsinə görə təsnifatı.

Verilənlərin emal edilməsinin avtomatlaşdırılmış sistemləri (VEAS). Avtomatlaşdırılmış informasiya-axtarış sistemləri (AİAS). Avtomatlaşdırılmış informasiya-sorğu sistemləri (AİSS). İnformasiya sistemlərində süni intellekt texnologiyalarının istifadə olunması. Avtomatlaşdırılmış analitik-statistik informasiya sistemləri. Biometrik informasiya sistemləri və "Biometrik informasiya haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu.

DİN sisteminin informasiya bazası. DİO-nun avtomatlaşdırılmış informasiya-hesablama şəbəkəsinin konsepsiyası. DİO fəaliyyətində avtomatlaşdırılmış informasiya sistemləri. DİO-nun avtomatlaşdırılmış informasiya-axtarış sisteminin tərkibi. DİN-in informasiya bazasının vahid pəncərə prinsipi.

[7,9,11,15,19,28,33,34,38,41,43,65,67,68,69,70,76,78,79]

Mövzu № 7. İnformasiya texnologiyalarının təhlükəsizliyi.

Kompyuter sistemlərində informasiyanın mühafizəsi anlayışı. İnformasiya mühafizəsinin strukturu. İnformasiya

təhlükəsizliyinin obyektləri və hədəfləri. İnformasiya təhlükəsizliyinin qiymətləndirilməsi meyarları. Təhlükəsizliyinin təsnifatı. İnformasiya təhlükəsizliyinin etibarlı müdafiə sistemi. İnformasiyaya icazəsiz daxil olmanın əsas növləri.

İnformasiya mühafizəsinin hüquqi təminatı. Kompüter təhlükəsizliyin hüquqi təminatı anlayışı. İnformasiya mühafizəsini nizamlayan hüquqi aktların strukturu. İnformasiya mühafizəsi sahəsində əsas normativ sənədlər.

İnformasiya təhlükəsizliyinin texniki vasitələri. İnformasiya mühafizəsinin texniki vasitələrinin strukturu. Mühafizənin fiziki vasitələri. İnformasiya mühafizəsinin aparat vasitələri. Mühafizənin proqram vasitələri. İnformasiya mühafizəsinin aparat-proqram vasitələri. Müdafiənin kriptografik vasitələri. Kompüter sistemlərində mühafizənin təşkili. Kompüter təhlükəsizliyinin qaydaları. Kompüter sistemlərində mühafizənin biometrik üsulları.

İnformasiya sistemlərində təhlükəsizlik siyasəti. İnformasiya sistemlərində təhlükəsizlik konsepsiyası və onun strukturu.

İnformasiya ehtiyatlarının kriptografik mühafizəsi. Təhlükəsizlik siyasətinin qurulması mərhələləri.

Kibercinayətkarlıqla mübarizədə DİO-nun rolu və perspektivləri.

[1,2,4,7,9,11,19,46,47,48,49,56,58,59,62,64,65,72,73,75,76,80]

ƏDƏBİYYAT

1. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası.
2. Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsi.
3. Azərbaycan Respublikasının 03.04.1998-ci il tarixli “İnformasiya, informasiyalaşdırma və informasiyanın mühafizəsi haqqında” Qanunu.
4. Azərbaycan Respublikasının 03.08.2004-cü il tarixli “Milli təhlükəsizlik haqqında” Qanunu.
5. Azərbaycan Respublikasının 07.09.2004-cü il tarixli “Dövlət sirri haqqında” Qanunu.
6. Azərbaycan Respublikasının 09.03.2004-cü il tarixli “Elektron imza və elektron sənəd dövriyyəsi haqqında” Qanunu.
7. Azərbaycan Respublikasının 13.06.2008-ci il tarixli “Biometrik informasiya haqqında” Qanunu.
8. Azərbaycan Respublikasının 14.06.2005-ci il tarixli “Telekommunikasiya haqqında” Qanunu.
9. Azərbaycan Respublikasının 14.09.2004-cü il tarixli “Məlumat toplularının hüquqi qorunması haqqında” Qanunu.
10. Azərbaycan Respublikasının 30.09.2005-ci il tarixli “İnformasiya əldə etmək haqqında” Qanunu.
11. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 17.02.2003-cü il tarixli “2003-2012-ci illərdə Azərbaycan Respublikasının inkişafı naminə informasiya və kommunikasiya texnologiyaları üzrə Milli Strategiya”nın təsdiq edilməsi haqqında Sərəncamı.
12. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 21.10.2005-ci il tarixli Sərəncamı. “2005-2008-ci illərdə Azərbaycan

Respublikasında rabitə və informasiya texnologiyalarının inkişafı üzrə üçün Dövlət Proqramı”nın təsdiq edilməsi haqqında.

13. Azərbaycan Respublikasının 23.05.2007-ci il tarixli Milli Təhlükəsizlik Konsepsiyası.
14. Azərbaycan Respublikası DİN-in 03.10.2012-ci il tarixli 49 №-li Qərarı. “AR DİN-in 12.01.2012-ci il tarixli Q1-001-12 nömrəli qərarı ilə təsdiq olunmuş “Yol hərəkəti qaydalarının və yol hərəkəti təhlükəsizliyinin təmin edilməsi qaydaları əleyhinə olan inzibati xətlər haqqında işlər üzrə icraatın təşkilinə dair” təlimatda dəyişiklər edilməsi barədə.”.
15. Azərbaycan Respublikası DİN-in 15.08.2015-ci il tarixli 2 №-li qərarı: “Cinayət və hadisələr haqqında əməliyyat məlumatlarının toplanması, hazırlanması və təqdim edilməsi qaydalarına dair Təlimatın təsdiq edilməsi barədə”.
16. Azərbaycan Respublikası DİN-in 16.02.2017-ci il tarixli 8 №-li Qərarı. “Cinayətlərin vahid uçotunun aparılması qaydaları haqqında təlimatın təsdiq edilməsi barədə”.
17. Azərbaycan Respublikası DİN-in 21.11.2016-cı il tarixli 42 №-li qərarı: “Azərbaycan Respublikası DİO-da və DQ-da ESD-nin təşkili qaydalarının təsdiq edilməsi haqqında “.
18. Azərbaycan Respublikası DİN-in 25.09.2007-ci il tarixli KQ-5/1 Kollegiya Qərarının elan olunması haqqında 28.09.2007-ci il tarixli 526 №-li əmri. “Azərbaycan Respublikası DİN sistemində yeni informasiya texnologiyalarının tətbiqi ilə bağlı görülən işlərin vəziyyəti və bu sahədə müvafiq İnkişaf Konsepsiyasının təsdiq

edilməsi barədə”.

19. İnformasiya təhlükəsizliyi. İnformasiya bülleteni. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət Sırrinin Mühafizəsi üzrə İdarələrarası Komissiya. 2008. №2.
20. Abutalıbov R., Məmmədov S., Quliyev S. İdarəetmənin əsasları. Bakı, 2010.
21. Ağayev C., Ağayeva B. Kompüter aləmi. Bakı, Elm, 2005.
22. Cəfərov Z.Ə. İnformasiya mühafizəsi üsulları və vasitələri. Dərslük, Bakı, 2010
23. Cəfərov Z.Ə. İnformasiya təhlükəsizliyinin təşkilati hüquqi təminatı. Dərs vəsaiti. Bakı, 2012
24. Vəlizadə E., Əmirov Z. Microsoft Office 2007 Paketi. Bakı 2012.
25. Əliquliyev R.M., Əliyev Ə.Q. İqtisadi proseslərdə informasiya texnologiyaları. Bakı, Elm, 2012.
26. Əliquliyev R.M., İmamverdiyev Y.N. Kriptografiyanın əsasları. Bakı, 2006
27. Əliquliyev R.M., İmamverdiyev Y.N. Rəqəm imza texnologiyası. Bakı, 2003
28. Əlizadə M.N., Bayramov H.M., Məmmədov Ə.S. İnformasiya təhlükəsizliyi. Dərslük, İqtisad universiteti nəşriyyatı, Bakı, 2016 - 384 səh.
29. Gündüz O., Əfəndiyev Q., Rüstəmov N. Kompüter. İnformasiya texnologiyasının əsasları. Bakı, 2006.
30. Həsənov Ə. Azərbaycan Respublikasında informasiya fəaliyyəti və təhlükəsizliyi siyasəti// Geostrategiya jurnalı, № 01(19), 2014, s. 3-15.
31. Hübətov S.H, Heydərov H.M, İbrahimov İ.E. “Müasir

- informasiya texnologiyaları” Dərs vəsaiti. Bakı, 2011.
32. Hübətov S.H, Heydərov H.M, İbrahimov İ.E. Riyaziyyat və informatika (mühazirələr toplusu). Bakı, 2005.
 33. Hübətov S.H, Heydərov H.M, İbrahimov İ.E. Riyaziyyat və informatika (Dərs vəsaiti). Bakı, 2009.
 34. Hübətov S.H, Heydərov H.M, İbrahimov İ.E. Riyaziyyat və informatika (sxemlərdə). Bakı, 2006.
 35. Hübətov S.H., Heydərov H.M., İbrahimov İ.E. “Müasir informasiya texnologiyaları” Tədris-metodik vəsait. Bakı, 2016.
 36. Kərimov S. İnformasiya sistemləri. Bakı 2012.
 37. Kərimov S., Həbibullayev S., İbrahimzadə T. İnformatika. Bakı 2010.
 38. Qasimov V.Ə. İnformasiya təhlükəsizliyinin əsasları. Dərslük. Bakı 2009.
 39. Qasimov V.Ə. İnformasiya axtarış üsulları və sistemləri. Dərslük. Bakı, 2015
 40. Nəcəfov R. Ə. Kompyuterlə üz-üzə. Bakı, 2009.
 41. Gündüz O., Əfəndiyev Q., Rüstəmov N. Kompyuter. İnformasiya texnologiyasının əsasları. Bakı, 2006.
 42. Süleymanov A., Abidov Ç., Bədəlov V., Həşimov R. İnternetə giriş (dərs vəsaiti). Bakı 2006.
 43. Quliyev T.Ə. İdarəetmənin əsasları. Bakı, 1993.
 44. Vəlizadə E., Əmirov Z. Microsoft Office 2007 Paketi. Bakı 2012.
 45. Фролов А.В., Фролов Г.В. Локальные сети персональных компьютеров.–М.:Диалог-МИФИ, 1994.
 46. Айков Д., Сейгер К., Фонсторх У. Компьютерная преступность. Москва, 1999.

47. Баричев С.Г., Гончаров В.В., Серов Р.Е. Основы современной криптографии. — М.: Горячая линия — Телеком, 2002. — 175 с.
48. Батурин Ю.М. Проблемы компьютерного права. Москва, 1991.
49. Батурин Ю.М., Жодзишский А.М. Компьютерная преступность и компьютерная безопасность. М.: Юридическая литература, 1991. 160 с.
50. Безруков Н.Н. Компьютерные вирусы. Москва, 1991.
51. Белов Е.Б., Лось В.П. и др. Основы информационной безопасности. Учебное пособие для вузов / — М.: Горячая линия – Телеком, 2006.– 544 с.
52. Беляев А.В. Методы и средства защиты информации, 2000.
53. В.А.Минаев. Информационные технологии управления в ОВД. Москва, 1997.
54. Варлатая С.К., Шаханова М.В. Аппаратно-программные средства и методы защиты информации. Владивосток, 2007
55. Вехов Б.В. Компьютерные преступления: способы совершения, методика расследования. Москва, 1996.
56. Вильям Столлинс. Криптография и защита сетей: принципы и практика. М.: Вильямс, 2001.
57. Гайдамакин Н.А. Разграничение доступа к информации в компьютерных системах. - Екатеринбург: изд-во Урал. Ун-та, 2003. – 328 с.
58. Галатенко В.А. Основы информационной безопасности, Москва, 2004
59. Городов О.А. Информационное право: учеб. – М.: ТК

- Велби, Изд-во Проспект, 2008. – 284 с.
60. Зайцев А.П., Шелупанов А.А. Техническая защита информации. Учебник для вузов /– М.: Горячая линия-Телеком, 2009. – 616 с.
 61. Казарин О.В. Безопасность программного обеспечения компьютерных систем. Монография. - М.: МГУД, 2003. - 212 с.
 62. Касперский Е. Компьютерные вирусы: что это такое и как с ними бороться. М.: СК Пресс, 1998.
 63. Кулицкий С.П. Основы организации информационной деятельности в сфере управления. Москва, 2001.
 64. Куршев М. Инициативы европейской комиссии по борьбе с киберпреступностью // Уголовное право. 2003. № 1. С.124-125.
 65. Лукацкий А. Безопасность беспроводных сетей / / Технологии и средства связи. 2005. № 1.
 66. Лукашов Н.В. Информатизация и информационная безопасность ОВД: Курс лекций/ Академия управления МВД России. –М.: 2012. – 110 с.
 67. Ляпунов Ю.И., Пушкин А.В. Преступления в сфере компьютерной информации // Уголовное право. Особенная часть / Под ред. Н.И. Ветрова, Ю.И. Ляпунова. М., 1998.
 68. Мельников В.П. Информационное обеспечение систем управления. Москва, 2010.
 69. Минаев В.А. Информационные технологии управления в ОВД. Москва, 1997.
 70. Нейл Дж. Рубенкинг. Эффективный поиск в

- Интернете// PC Magazine. – 2001. – №6.
71. Никитин М.Н. Защита государственной тайны в деятельности ОВД: курс лекций/ Академия управления МВД России. –М.: 2013. – 80 с.
 72. Пахомов А. Разоблачение международных хакеров // Законность. 2007. № 7. С. 7-9.
 73. Пеньков И.А. Кибертерроризм и борьба с ним // Власть. 2004. № 12. С.23-28.
 74. Рохлин, В., Кушниренко С. Проблемы уголовного преследования за киберпреступления: (детская порнография в Интернете) // Законность. 2007. № 3. С.28-31.
 75. Соколов А.В., Степанюк О.М. Защита от компьютерного терроризма. Справочное пособие. -СПб.: БХВ-Петербург; Арлит, 2000. - 496 с.
 76. Талимончик В.П. Компьютерные преступления и новые проблемы сотрудничества государств // Законодательство и экономика. 2005. № 5. С.57-62.
 77. Таненбаум Э. Компьютерные сети. -СПб.: Питер, 2006. - 992 с.
 78. Чубукова С.Г., Элькин В.Д. Основы правовой информатики (юридические и математические вопросы информатики): Учебное пособие. — М.: Юридическая фирма «КОНТРАКТ», 2007. — 287 с.
 79. Шаньгин В.Ф. Защита информации в компьютерных системах и сетях М.: ДМК Пресс, 2012. — 592 с.
 80. Щербаков А.Ю. Современная компьютерная безопасность. М.: Книжный мир. 2009